

Znečistené územia 2019

Slovensko-Česká konferencia

Piešťany 19. – 21.06.2019

Holíč je moderné mesto s dobrým rodokmeňom

Predkladá : PhDr. Zdenko Čambal
primátor mesta Holíč

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

O meste v kocke.....

- v zmysle územno správneho členenia SR patrí mesto Holíč do okresu Skalica a Trnavského samosprávneho kraja
- mesto leží na Západnom Slovensku v regióne Záhorie, 88 km severne od Bratislavy
- od Českej republiky ho delia 3 km a rieka Morava, susedí s hraničným mestom Hodonín
- v súčasnosti sa počet obyvateľov pohybuje do 11 000
- patrí medzi malé mestá TTSK, o to má bohatšiu históriu
- Najvýznamnejšie pamiatky mesta : Holíčsky zámok s areálom, Veterný mlyn, Kostol sv. Martina, Kostol Božského srdca Ježišovho s Loretánskou kaplnkou, Holíčske megality, Budovy Holíčskej fajansy, baroková sýpka

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalitě života v meste

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

O projektoch v meste.....

- mesto Holíč za posledných 12 rokov podalo a bolo úspešné s viac ako 100 projektmi
- mnohé z nich boli zamerané za zlepšenie kvality životného prostredia v meste a regióne
- spomeniem len niektoré z nich: Obnova historických vodných valov, Výsadba zelene v meste Holíč za účelom zníženia vplyvu emisií, Zeleň ve městech trochu jinak, Šanca pre zelené mestá, Výsadba zelene v meste Holíč za účelom zníženia znečistenia ovzdušia, Sprievodca Bylinkovou záhradou, Zámocké záhrady v Holíči I.etapa, Výsadba zelene v meste Holíč za účelom zníženia znečistenia ovzdušia I.etapa, Výsadba zelene v meste Holíč za účelom zníženia znečistenia ovzdušia II.etapa
- vysadilo sa viac ako 1000 stromov a kríkov a preinvestovalo viac ako 3 mil. EUR

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Príbeh Zámockých záhrad.....

- na začiatku celého príbehu je Holíčsky zámok s areálom s rozlohou takmer 52 ha ako historické dedičstvo Márie Terézie a F.Š.Lotrinského
- v roku 2007 zámok s areálom získava do majetku mesto a robí prvé kroky k jeho oživeniu a revitalizácii – lokalita bola typickým príkladom brownfieldu
- odstránenie náletových drevín a invázných rastlín zaberie niekoľko mesiacov práce ale výsledok je viditeľný
- v roku 2008 mesto získava z Eurofondov prvé finančné prostriedky na revitalizáciu zámockých vodných valov – na ich vyčistenie, odbahnenie s cieľom vytvoriť pre turistov a návštevníkov areálu novú turistickú atrakciu – člnkovanie v zámockých vodných valoch
- už vtedy vzniká myšlienka obnovy Zámockých barokových záhrad v areáli zámku s cieľom prepojenia záhradného turizmu s kvalitným životným prostredím v prihraničnom regióne pre obyvateľov a návštevníkov

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocké záhrady ako brownfield....

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- vzorom je na českej strane hranice zámocký park v Lednici, vo Valticiach a Mikulove
- Bylinková záhrada už funguje v zámockej záhrade vo Valticiach /ČR / a mesto Holíč preberá v roku 2014 know-how pre projekt Sprievodca Bylinkovou záhradou
- partnerom projektu je OZ Průvodce parkem Valtice, ktoré prevádzkuje Bylinkovú záhradu vo Valticiach
- do karát hrá fakt, že Bylinková záhrada bola súčasťou zámockých barokových záhrad v Holíči / plány zámockých záhrad sa nachádzajú v SNA Bratislava /
- projekt „ Sprievodca Bylinkovou záhradou“ je mestu Holíč schválený v roku 2015 v rámci OP Cezhraničná spolupráca 2007-2013 vo výške takmer 170 000.- €

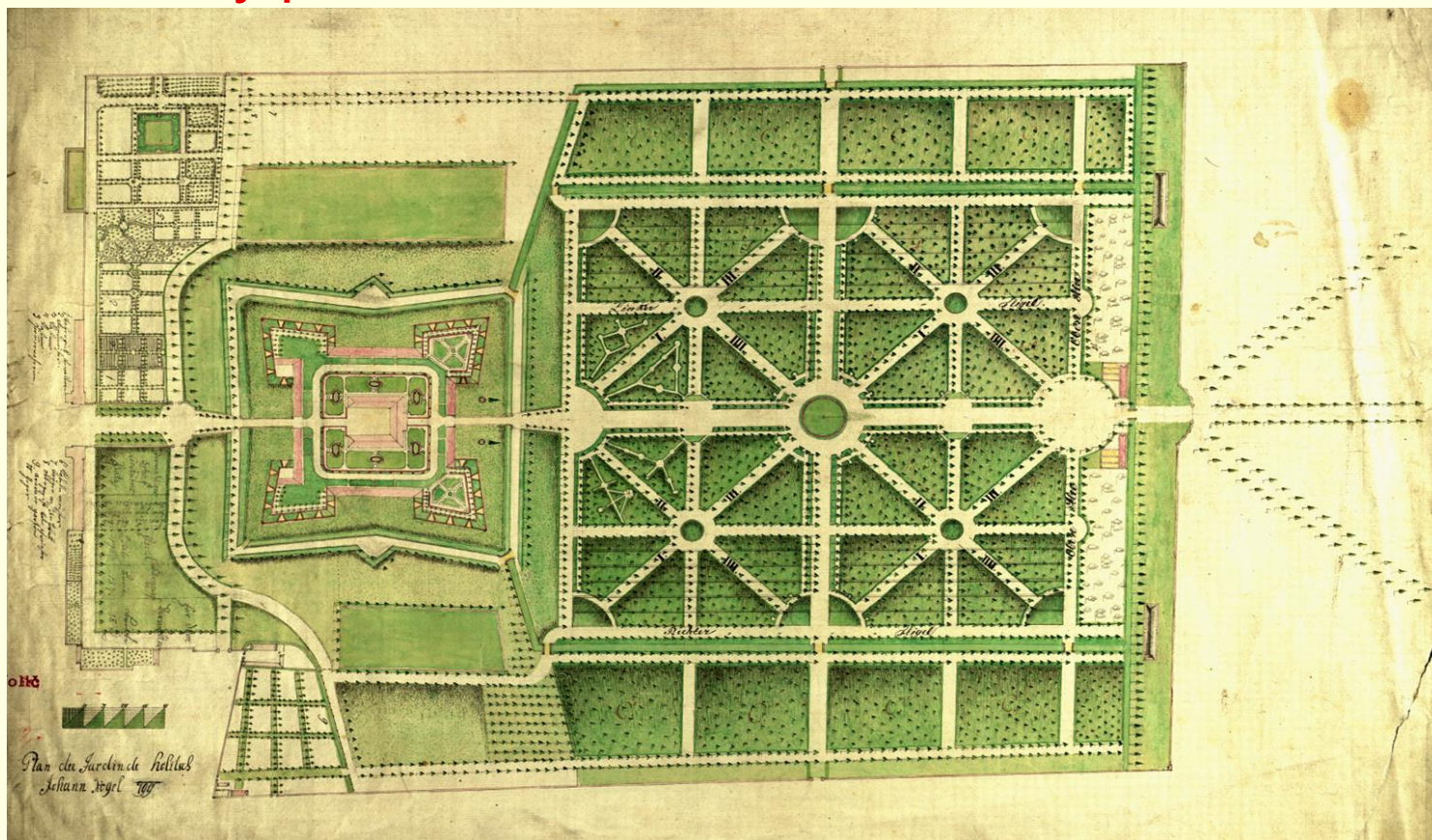
Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- v roku 2018 sa mesto Holíč prihlásilo do 5. ročníku Ceny Slovenskej republiky za krajinu 2018
- Projekt : Sprievodca bylinkovou záhradou
- nominovaných bolo 12 projektov v rámci SR
- projekty boli prezentované a obhajované pred odbornou komisiou v auguste 2018 v Hriňovej
- odborná komisia ceny udelila mestu Holíč osobitné uznanie: Za významný profesionálny prínos k obnove zabudnutej barokovej komponovanej krajiny za projekt Sprievodca bylinkovou záhradou
- Ministerstvo životného prostredia SR udelilo 16. 10. 2018 v priestoroch historickej Radnice mesta Banská Bystrica ocenenia

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocký park s bažantnicami na konci 18. storočia

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalitě života v meste

Bylinková zahrada počas úprav.....

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Bylinková záhrada pred a po.....

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- aktivity projektu boli ukončené koncom roka 2015
- vypracovanie Štúdie realizovateľnosti a Manažment plán Zámockých záhrad v Holíči boli štartovacou dráhou pre realizáciu ďalších projektov
- súčasťou projektu bolo aj posúdenie zdravotného stavu gaštanových alejí, ktoré sú historickým ekostabilizačným prvkom v krajine
- v rámci projektu je vysadených 31 druhov byliniek, 7 druhov ovocných stromov v počte 81 ks a 666 ks hrabu obyčajného
- v roku 2017 bol mestu Holíč schválený projekt „ Zámocké záhrady v Holíči – I. etapa“, práce boli ukončené v apríli 2019
- obnovuje sa ďalšia časť zámockej záhrady a revitalizuje sa zámocký rybník

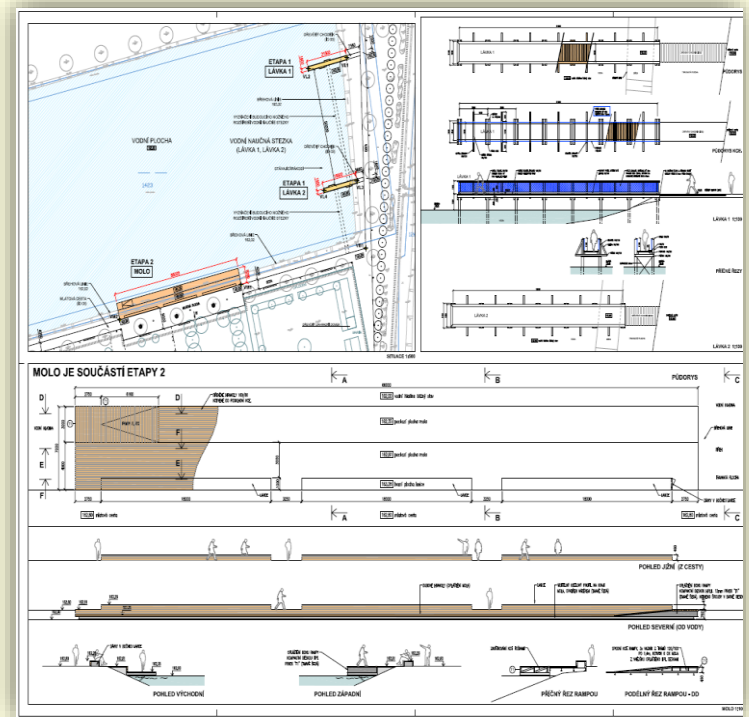
Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- schválené finančné prostriedky pre projekt 400 000.- €
- I.etapa Zámockých záhrad nadväzuje na projekt Sprievodca Bylinkovou záhradou, ktorý bol 0. etapou obnovy zámockých záhrad v Holíči
- projekt bol podporený z OP INTERREG V-A SK-CZ 2014-2020
- vysadených bolo niekoľko sto stromov a kríkov a vytvorené boli trvalkové záhony
- v zámockom rybníku sú osadené dva náučné chodníky o faune a flóre nachádzajúcej sa v zámockých záhradách a o histórii zámockých záhrad v Holíči
- úpravou prešiel aj breh rybníka – lomový kameň a výsadba
- propagácia a publicita projektu tvorila významnú časť výdavkov a je určená pre rozvoj záhradného turizmu v prihraničnom regióne

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocké záhrady I. etapa vizualizácia .....

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocké záhrady I. etapa pred a po realizácii.....(2019)

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Zámocké záhrady vizualizácia – zrevitalizované časti.....

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- odprezentované boli lokality, ktoré už prešli revitalizáciou a z brownfieldových lokalít sa stali záhrady
- v meste sa nachádza ďalších 14 lokalít, ktoré vykazujú znaky zanedbaných a nevyužívaných území
- sú to plochy rôzneho zamerania o celkovej rozlohe 1 257 824 m², čo tvorí 3 % z celkovej výmery katastrálneho územia mesta Holíč
- vo vlastníctve mesta sú 4 z nich / areál zámku pred Bažatnicou, lokalita píla, lokalita Kultúrny dom s areálom, lokalita na ul. Rapanta
- tri z týchto lokalít by mali nájsť v blízkej budúcnosti svoj účel

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Foto zanedbaných území a lokalít – brownfield lokalita píla....

- lokalita píla sa nachádza v areáli Holíčskeho zámku v intraviláne mesta Holíč o rozlohe 38 000 m²
- v súčasnosti podaný projekt na vodozádržné a ekostabilizačné opatrenia
- celková oprávnené výdavky projektu : cca 600 000.- €
- nevyužívané

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Foto zanedbaných území a lokalít – brownfield KD Holíč

- lokalita KD Holíč sa nachádza na Moyzesovej ul. v intraviláne mesta Holíč o rozlohe 2 340 m²
- KD Holíč má svoju históriu v minulosti to bol tzv. Katolícky dom slúžiaci na kultúrno-spoločenské účely
- v súčasnosti je vypracovaná Štúdia využiteľnosti tohto objektu
- nevyužívaná

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Foto zanedbaných území a lokalít –brownfield kotolňa

- lokalita bývalá kotolňa nachádzajúca sa na ul. Rapanta v intraviláne mesta Holíč o rozlohe 817 m²
- možnosť využitia do budúcnosti – záchytné garáže alebo parkovisko
- nevyužívaná

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Foto zanedbaných lokalít a území – brownfield Bažantnica

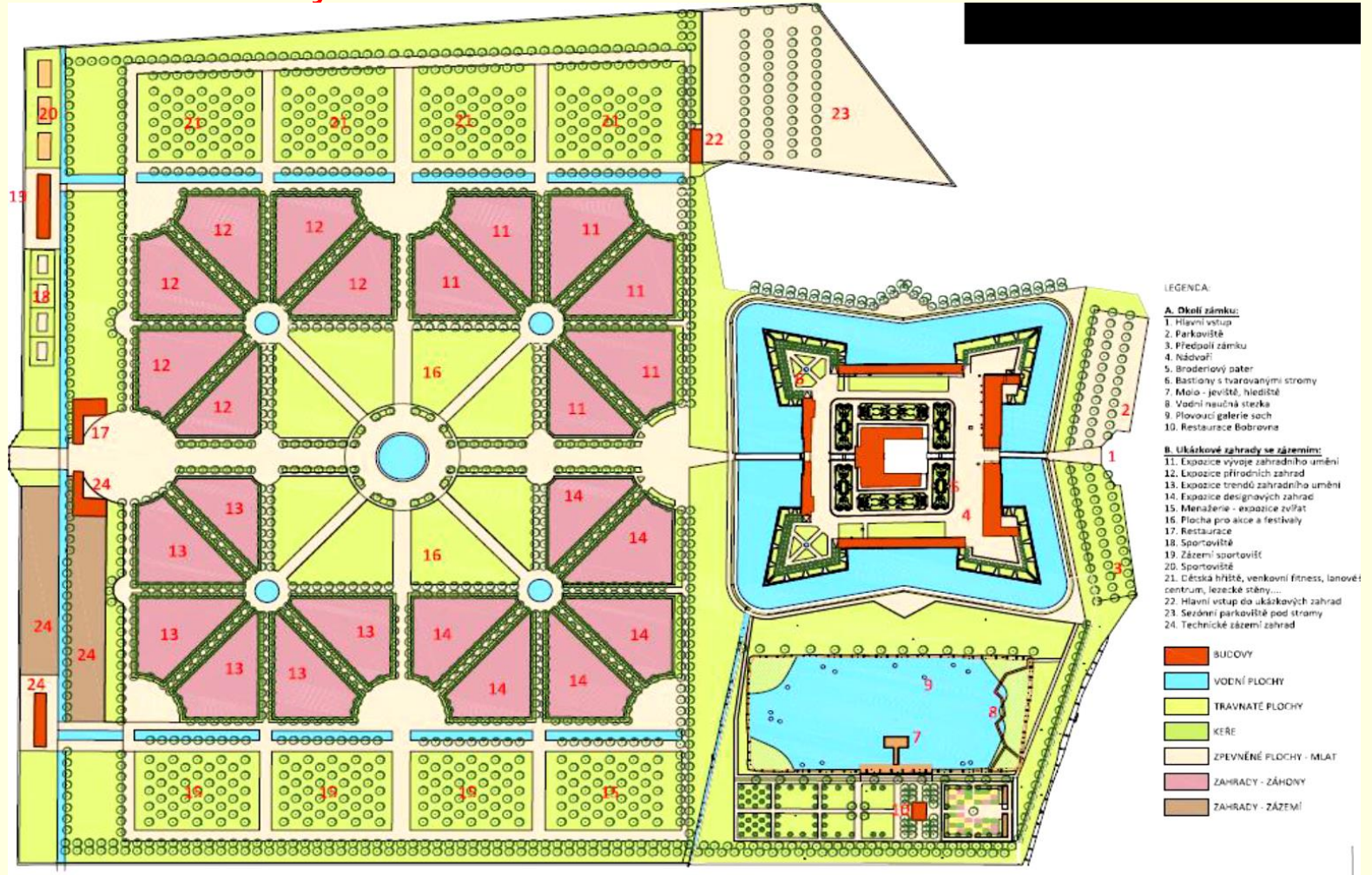

- lokalita nachádzajúca sa v areáli Holíčskeho zámku v intraviláne mesta Holíč o rozlohe 730 000 m²
- v súčasnosti je spracovaná Štúdiá realizovateľnosti Zámockých záhrad v Holíči a Manažment plán ako aj obrazová vizualizácia záhrad
- využitie do budúcnosti Krajinná výstava
- časť využívaná na poľnohospodárske účely, časť nevyužívaná

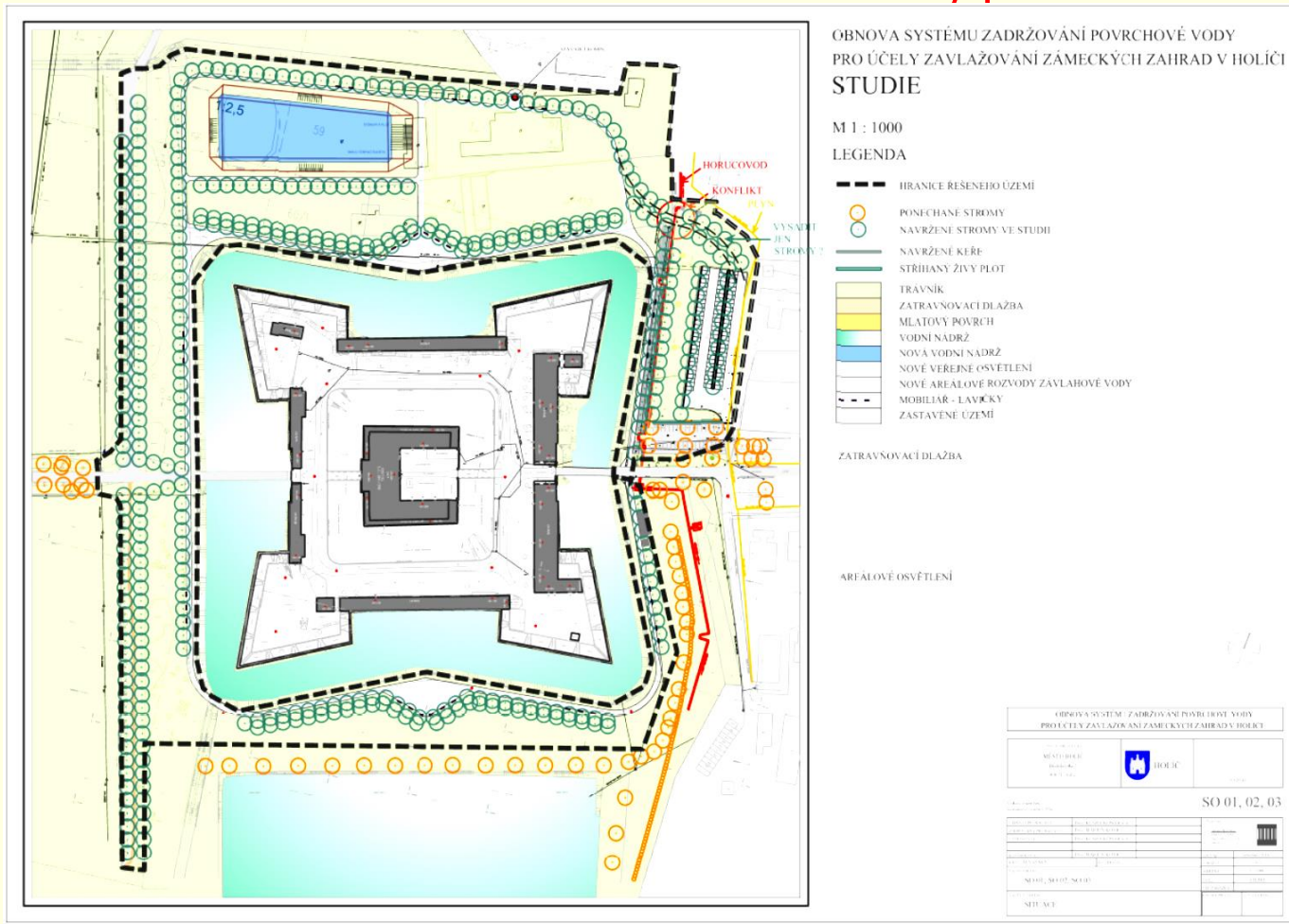
Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Štúdia zámockých záhrad -vizualizácia

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Areál zámku – vizualizácia vrátane lokality píla

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

Kultúrny dom Holíč - vizualizácia

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- Čo znamenajú pre obyvateľov mesta a návštevníkov zrevitalizované územia ?
- rozvoj aktivít mesta v danom území
- plochy sú prístupné širokej verejnosti
- centrálna územia mesta sú využívané
- plochy sú udržiavané
- zlepšenie kvality ovzdušia v meste
- zníženie imisií
- zlepšuje sa sociálne prostredie, nezvyšuje sa kriminalita
- zlepšenie celkového imidžu územia
- nedegradujú sa kultúrne a cenné industriálne objekty, pamiatky
- zvyšujú sa ceny nehnuteľností v danej lokalite

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- Aké faktory bránia revitalizácii, rekultivácii či inému zhodnocovaniu nevyužívaných a zanedbaných plôch v intraviláne miest ?
- neexistuje systematická podpora na strane štátu
- neexistuje opora pojmu brownfield v legislatíve SR
- neexistuje záujem developerov
- na takéto zásahy nemajú mestá dostatok finančných prostriedkov
- samosprávy nie sú presvedčené o úspešnej uskutočniteľnosti

Zámocké záhrady – od brownfieldu ku kvalite života v meste

- A ako ďalej ? Dôležitá otázka....
- Ciele mesta Holíč :
- postupná obnova barokovej krajiny od Holíčskeho zámku až po barokový žrebčín v Kopčanoch
- usporiadanie Krajinnej výstavy s mottom : Kvetmi za more čias
- obnova a rekonštrukcia Kultúrneho domu v Holíči za účelom jeho využívania pre kultúrno-spoločenské aktivity mesta a organizácií pôsobiacich v meste
- revitalizácia lokality územia na ul. Rapanta
- naplnenie týchto cieľov však závisí od dostupnosti finančných prostriedkov mesta

Zámocké zahrady – od brownfieldu ku kvalitě života v městě

Ďakujem za pozornost' !!!!